

Victor Hugo:A párizsi Notre-Dame

Szerző dezs

Kötelező olvasmány,rövid összefoglaló elemzése

Victor
Hugo
A
párizsi Notre-Dame
(Notre-Dame
de Paris)

Szereplők:

Jehan
Frollo du Moulin, diák
Gilles
Lecornu, párizsi
szőrmekészítő
Andry
Musnier, párizsi
könyvkereskedő
Thibaut
mester, a párizsi egyetem
rektora
Robin
Poussepain, diák
Gilbert
de Suilly, az autuni
kollégium kancellárja
Joachim
de Ladehors
Louis
Dahuille
Lambert
Hoctement
Claude
Choart, párizsi abbé
Simon
Sanguin, pikárdiai választó
Michel
Giborne, színész
Liénarde
kisasszony
Gisquette
la Gencienne
Pierre
Gringoire, költő
Clopin
Trouillefou, a koldusok
fejedelme
Charles
de Bourbon, bíboros,
lyoni érsek és gróf, galliai
prímás
Alaudet
püspök
Robert

de Lespinasse, a Saint
Germain des Prés apátja
Simone
(Marie?) Quatrelivre,
kurtizán
Agnès
la Gadine, kurtizán
Robine
(Marie?) Piédebou,
kurtizán
Loys
Roelof, louvaini tanácsnok
Clays
d'Etueude, brüsszeli
tanácsnok
Paul
de Baeust, voirmizelle-i
szénior, flandriai elnök
Jehan
Coleghens, antwerpeni
polgármester
Georges
de la Moere, gand-i
ítélőmester
Gheldolf
van der Hage, gand-i
törvényszéki főbíró
Bierbecque
szénior
Jehan
Pinock
Jehan
Dymaerzelle
Guillaume
Rym, gand-i tanácsos
Jacques
Coppenole, gand-i
harisnyakészítő
Jacques
Charmolue, egyházi
törvényszéki királyi
ügyész
Jehan
de Harley, a párizsi
éjszakai őrség parancsnoka
Galiot
de Genoilhac, királyi
főtűzmester
Dreux-Ragueir
mester, királyi
erdei és vízi biztos
Louis
de Gravelle, királyi
tanácsos, kamarás, tengernagy,
főerdézmester
Denis
le Mercier, a párizsi vakok
házának felügyelője
Guillemette
Maugrepuis
Perrette
Callebotte
Renault
Château, a Châteaulet
pecsétőre

Quasimodo,
a Notre-Dame
harangozója
Cheneteau
mester
Esmeralda
(Agnès
la Chantefleurie),
cigánylány
Djali,
az előbbi kecskéje
Guillaume
Rousseau, a diákok
fejedelme
Claude
Frollo de Tirechappe,
josas-i főesperes
Thibault
Fernicle mester
Boniface
Disome mester
Boudraque-né
Tarquant-né
Phoebus
de Châteaupers, kapitány
Hennequin
Dandeché, gyerek
Jehan
Pincebourde, gyerek
Mathias
Hungadi Spicali, a
cigányok fejedelme
Bellevigne
de l'Étoile, csavargó
Andry
le Rouge, csavargó
François
Chanteprune, csavargó
Colette
la Charonne, kurtizán
Elisabeth
Trouvain, kurtizán
Simone
Jodoudyne, kurtizán
Thonne
la Longue, kurtizán
Bérarde
Fanouel, kurtizán
Michelle
Genaille, kurtizán
Claude
Ronge-Oreille, kurtizán
Mathurine
Girorou, kurtizán
Isabeau
la Thierrye, kurtizán
Agnès
la Herme, az Étienne-Haudry apácája
Jehanne
de la Tarme, az
Étienne-Haudry apácája
Henriette
la Gaultière,
az Étienne-Haudry
apácája

Gauchère
la Violette, az Étienne-Haudry apácája
Aloïse
de Gondelaurier, nemesasszony
Fleur
de Lys de Gondelaurier, az
előbbi lánya
Robert
Mistricolle, a királyi
kancellária főnöke
Guillemette
la Mairesse, az
előbbi felesége
Jacques
Coictier, a király orvosa
XI.
Lajos, Franciaország királya
Robert
d'Estouteville, királyi
tanácsos és kamarás, a
párizsi ítélőszék
főbírája
Florian
de Barbedienne, a
Châtelet auditora
Jehanneton
de Buisson
Robin
Chief de Ville, párizsi
páncélnagy
Aiglet
de Soins, nemes
Hutin
de Mailly, nemes
Ambroise
Lécuyer
Isabeau
la Paynette
Bérarde
Gironin
Thibaud
la Thibaude, kurtizán
Gieffroy
Mabonue, párizsi zsendár
Mahiette
asszony, a reimsi jegyző
felesége
Oudarde
Musnier, egy párizsi
könyvkereskedő felesége
Gervaise
asszony, a párizsi
őrségparancsnok felesége
Eustache,
a reimsi jegyző fia
Paquette
la Chantefleurie (Gudule
nővér), reimsi kurtizán
Michel
Noiret, harsonás
Pierrat
Torterie, a Châtelet
kínvallatója
Diane
de Christeuil

Amelotte
de Montmichel
Colombe
de Gaillefontaine
Bérangère
de Champchevrier
Falourdel
asszony, szállásadónő
Philippe
Lheulier, királyi
büntetőbírói
ügyész
Mahiet
Baliffre
Boucanbryné
Bechaigne-né
Olivier
la Daim (Olivier le
Mauvais), kincstári
ítélőszéki királyi
tanácsos
Guillaume
de Harancourt, verduni
püspök
Gieffroy
Pincebourde, csavargó
Tristan
l'Hermite, a királyi
testőrség parancsnoka
Henriet
Cousin, a párizsi bíróság
hóhérmestere

Történet:

Első könyv:

Első
fejezet: A nagyterem
1482.
január 6-t írunk. A
helyszín Párizs, ahol a nép
Háromkirályok és a bolondok
napjának megünneplésére
készül. Különösen sokan
gyűlnek össze a citébeli
Törvénypalotában, ahol a
városban vizitáló flamand
követek tiszteletére
misztériumjátékot adnak majd
elő. Az előkelőségek késnek, a tömeg
egyre türelmetlenebb, már-már
lincshangulat alakul ki. A közelgő veszélyt
megsejtve, a mű szerzője, az
ugyancsak a helyszínen tartózkodó
Pierre Gringoire kiadja a parancsot az
előadás megkezdésére.

Második
fejezet: Pierre
Gringoire
A
színészeket meglátva a nép
tapsolni kezd, s ezzel útjára indul a
viszontagságos életű moralitás,

melynek
címe Miasszonyunk, Szűz Mária
igazságos ítélete. Kisebb
megszakításokkal - pl.
ezt idézi elő egy koldus megjelenése - a darab
egészen a követek
megjelenéséig
tart.

Harmadik
fejezet: A bíboros
Bourbon
bíboros vezetésével
megérkezik a flamand delegáció, s a
figyelem rögtön rájuk terelődik, teljesen
megfeledkezve a misztériumról. A tömeg
számára minden vendéget
személyesen
mutatnak be, akik közül
különösebb
megütközést csak Guillaume Rym
tanácsos
szívélyes köszöntése
kelt.

Negyedik
fejezet: Jacques
Coppénole mester
A
harisnyakészítő, Jacques
Coppénole valahogy nem illik az előkelőségek
közé, közvetlensége miatt,
azonban
a nép rögtön szívébe
zárja. Ő veti fel, ejtsék meg végre a
minden évben
megtartott bolondok pápája
választást.

Ötödik
fejezet: Quasimodo
A
vetélkedés során az embereknek
minél torzabb arcképet kell mutatniuk.
Végül a győzelmet, a Notre-Dame esetlen,
púpos, sánta és süket
harangozója, Quasimodo nyeri. (Kis
szépséghiba, neki nem
kell produkálnia magát, hogy csúfnak
nézzen ki.) A tömeg vállaira kapja, s
egy
emelvényen viszi körbe a teremben, majd ki az
utcára.

Hatodik
fejezet: Esmeralda
Gringoire
megsemmisülten
konstatálja, hogy - néhány embert
leszámítva - teljes
közönsége távozott,
így -
bár végig hősiezen küzdött - be
kell rekesztenie az előadást. Egyszer csak
kiáltozást hall ("Esmeralda!"), s a

maradék ember is az ablakokhoz
rohan, meglesni mi történik a téren.

Második könyv:

Első

fejezet: Szkülla és
Kharübdisz között

Gringoire

csalódottan járja

Párizs utcáit. Pénze nincs,

így szállását sem tudja

többé fizetni. Ezen kívül

nem elég, hogy fázik és

éhes, ugyanis minden utcasarkon

különböző jelek a mai

ünnepre emlékeztetik. Végül

elhatározza, hogy - követve a sokadalmat - ő is

felkeresi a Grève

teret.

Második

fejezet: A Grève

tér

Hugo

megismerteti az olvasót a

tér kinézetével és

történetével.

Harmadik

fejezet: Besos para

golpes (A csók fájdalmat okoz [spanyolul])

Gringoire

a téren óriási tömeget

talál, akik megígézve

bámulják az elbűvölően bájos

és tehetséges kis, 16 éves

cigánylányt, Esmeraldát, aki

táncol és énekel nekik. Az

nép figyelmét csak a

közelgő bolondok napi pápai menet tereli el egy

időre. Azonban az ünnepelt

Quasimodo boldogsága is szertefoszlik, amint

gazdája kiráncigálja őt az emberek

gyűrűjéből, s magával viszi.

Negyedik

fejezet: Hogy jár az,

aki este szép nőt követ az utcán?

A

tömeg szétoszlik, s Esmeralda

hű kecskéjével, Djalival hazaindul. Gringoire -

nem lévén jobb ötlete - követi,

szállás reményében,

hosszú sikátorokon keresztül.

Egyszer csak azt látja, hogy a

cigánylányt két alak

meztámadja. A védelmére

próbál sietni, de az egyik férfi,

akiben Quasimodóra ismer, földhöz teremti.

Esmeraldát végül a fiatal

lovaskapitány, Phoebus de Châteaupers menti meg.

Ötödik

fejezet: Újabb
kellemetlenségek
Gringoire
kábulatából a
vizesárokban ébred. Azonban még
mielőtt felfoghatná, mi is történt,
gyerekek
dobnak rá egy szalmazsákot, melyet el
kívánnak égetni. Szegény
költő, épp' csak
megmenekül a tűzhaláltól.

Hatodik

fejezet: Az eltört
korsó
További
kóborlásai során
Gringoire véletlenül betéved a
Csodák Udvarába, azaz a párizsi
alvilág
felségterületére. Mivel nem tartozik
közéjük, a rablók
választási lehetőséget
ajánlanak fel neki: beáll tolvajnak, vagy
felkötik. Az alkalmassági vizsgán a
poéta elbukik, így a biztos halál
várna rá. Már csak egy dolog mentheti
meg, ha
valamely kurtizán elfogadja partnerének. Az
utolsó pillanatban Esmeralda lép a
kocsmába, s felajánlja, hogy
feleségül megy hozzá, hogy visszaadhassa
neki
már-már elveszett életét.

Hetedik

fejezet: A nászéjszaka
A
"nászéjszaka" egy kis
szobában telik. Gringoire próbálja
meggyőzni újdonsült
feleségét, hogy ő jó
férje lesz neki. Vég nélkül
sorolja élettörténetét,
előnyös tulajdonságait, de
nem veszi észre, hogy Esmeralda oda sem figyel
rá. A cigánylány Pierre-t csak
"barátként" képzei el.
Valódi érzelmeit akkor árulja el,
mikor a
költőtől a Phoebus név eredete iránt
érdeklődik...

Harmadik könyv:

Első

fejezet: A Notre-Dame
Hugo
feltárja az olvasó előtt a
regény névadójának, a
szép, román és gótikus
hatásokat egyaránt tartalmazó
monumentális katedrálisnak minden
szépségét. Csupán csak egy

dolog fáj neki:
idővel a szakképzetlen "restaurátorok" oda nem
illő elemekkel
helyettesítették az eredetieket.

Második
fejezet: Párizs -
madártávlatból
Miután
az ember feljutott a
Notre-Dame tornyaiba, a nagy magasságból
körülnézve, megszemlélhette az
egész
francia fővárost. Az író
lépésről lépésre mutatja be
Párizs történelmét a
három
nagy városrész - a Belsőváros, az
Egyetem és a Város - nevezetességeinek
köszönhetően.

Negyedik könyv:

Első
fejezet: Jótét lelkek
Az
elbeszélés tizenhat évvel
korábban, az 1466 húsvét
vasárnapját követő vasárnapon
"folytatódik".
A Notre-Dame közelében
található talált gyermekek
padján egy csúf kisgyermeket
találnak a járókelők.
Torzsága annyira megbotránkozott mindenkit, hogy
már-már
- a rontást megelőzendő -
máglyahalálra szánják,
ámde ekkor érkezik a fiatal
pap, Claude Frollo, akit árva öccsére
emlékezteti a kisleány, ezért
úgy határoz,
örökbe fogadja.

Második
fejezet: Claude Frollo
Claude
Frollo élettörténete
korántsem volt viszontagságoktól
mentes. Nagypolgári családból
származott,
szülei egyházi pályára
szánták, s intenzíven
tanították. A kis Claude
rendkívül okos, tehetséges és
szorgalmas gyerek volt, így már fiatalon
pappá
szentelték. Tizennyolc évesen azonban nagy
csapás érte: anyja és apja a
dögvész
áldozatául esett. Ezután
magához vette egyetlen élő rokonát, a
csecsemőkorú
Jehant, akit elhatározta, hogy felnevel.

Harmadik

fejezet: Immanis
pecoris custor, immanior ipse (Iszonyú a nyáj, de
a pásztora még iszonyúbb
[latinul])

A

történetek után már

Quasimodót

is - az időközben főesperessé kinevezett - pap

neveli (többek közt nevét is ő

adja neki). Megtanítja beszélni, írni,

olvasni. Idővel pedig megteszi a

katedrális harangozójává.

Viszont sajnos éppen a túlzott zajnak

köszönhetően

Quasimodo tizennégy éves korában

megsüketül. Ennek ellenére a

torzszülöttnek

otthonává válik a templom, s kedves

barátaivá fogadja a harangokat.

Negyedik

fejezet: A kutya és

gazdája

Csupán

egyetlen élő ember van

ezen a világon, akit Quasimodo nem gyűlöl:

nevelőapját, Claude Frollót. Igaz a

főesperes az egyetlen ember, aki szereti és

megérti a szerencsétlen sorsú

harangozót.

Ötödik

fejezet: Claude Frollo

(folytatás)

Claude

Frollo megöregedett,

komoly, zord pappá vált. Őccse nem

okozott számára sok

örömet folyamatos

csínytevéseivel. Azt

beszélték róla, hogy meg nem engedett

dolgokkal

foglalkozik, boszorkánymesterré vált.

Erre okot adott különc és

szigorú

természete: már-már

görcsösen tartotta távol magát

a nőktől, s irtózott a

cigányoktól.

Hatodik

fejezet:

Népszerűtlenség

Mindezeknek

is köszönhető, hogy

valahányszor Claude Frollo és Quasimodo elhagyta

a Notre-Damot, a környező

utcák népe válogatott szitkokat

vágott a fejükhöz, s kigúnyolta

őket.

Ötödik könyv:

Első

fejezet: Abbas Beati

Martini (Szent Márton apátja [latinul])

Későre

jár, mikor kopogtatnak

Claude Frollo cellájának ajtaján. A

király orvosa, Jacques Coictier az egy idős

ember társaságában. Utóbbi

azért érkezett, hogy a nagyműveltségű

tudóst orvosi

és asztrológiai kérdésekben

faggassa. Azonban a főesperes elítéli

mindkét

tudományt, ugyanis már az

alkímiát tekinti mindenek

főlöttinek. E nyílt és

meglepő állásfoglaláson

mindkét vendég igencsak meglepődik. Frollo pedig

azon,

mikor megtudja hogy az orvos "kísérője" maga a

francia király volt.

Második

fejezet: Ez megöli

amazt

A

címben szereplő mondat a

főesperes szájából hangzott el, jobb

kezét egy nyomtatott könyvre téve, bal

kezével pedig a Notre-Dame-ra mutatva. Értelme

kettős, melyet az író ki is fejt

az olvasónak: jelenti azt is, hogy "a sajtó

megöli az egyházat", s

egyaránt azt is, hogy "a könyvnyomtatás

megöli az építészetet".

Hatodik könyv:

Első

fejezet: Páratlan

pillantás a hajdankori

ítélőszékre

1482.

január 7-e van. Robert

d'Estouteville, a párizsi

ítélőszék

főbírája rosszkedvű, jaj annak a

rendbontónak aki majdan elé kerül a mai

napon! Az Embas du Châtelet-ben már

javában folyik az igazságozstás - a

süket auditor, Florian Barbedienne

vezérletével. Minden rendben halad

egészen addig, amíg Quasimodót nem

vezetik

elé. A két süket közti kaotikus

kommunikációnak (is)

köszönhetően a harangozót

egy-egy óra korbácsra, illetve

pellengérré ítélik.

Második

fejezet: A patkánylyuk

A

GrÀve

tér szomszédságában
található a
Roland-torony, ami tulajdonképpen csak egy kis föld
alatti cella, melyet egy
szent életű lány, Rolande de la Tour-Roland
építtetett. Ide zárkozhat
be bárki,
aki vissza akar vonulni az emberek elől, s magányosan
kíván imádkozni.

Harmadik
fejezet: Egy élesztős
kukoricalepény története
Három
asszony: Mahiette, Oudarde
és Gervaise sétál előbbi
fiával a Szajna-parton. Lepényt visznek az előző
fejezetben említett cella lakójának.
Útközben Mahiette, aki Reimsből
érkezett,
elmeséli városa tragikus sorsú
lányának, Paquette la Chantefleurie-nek - vagy
ahogy mindenki ismeri: Dalosvirágnak - szomorú
történetét: Paquette szüleit
elvesztette, elszegényedett, így
kutizánnak állt. Egyetlen öröme
egyik alkalmi
kapcsolatából született
kislánya volt, akit azonban egyéves
korában a cigányok
elraboltak tőle, s helyette egy torzszülöttet - a
későbbi Quasimodót - hagyták
ott neki. A fiatal lány nem bírta elviselni a
sorscsapást, s elszökött
hazulról. A kis kompánia legnagyobb
meglepetésére Dalosvirágot - mint
Gudule
nővért - a Roland-toronyban találják.

Negyedik
fejezet: Vízcseppért
könnycsepp
Eközben
a szomszédos téren
javában folyik Quasimodo nyilvános
megszégyenítése. Miután az
ítéletvégrehajtó
végzett, közszemlére ott
hagyják a pellengéren. A nép
utálkozva nézi. Akkor is
csupán egyvalaki hajlandó neki
segíteni, mikor elkeseredetten vízért
könyörög.
Az "irgalmas szamaritánus" nem más, mint az az
Esmeralda, akit tegnap
a harangozó el akart rabolni.

Ötödik
fejezet: A lepény
története (befejezés)
Mivel
Paquette visszautasította a
lepényt, időközben a kis Eustache pillanatok alatt
felfalta azt. Anyja kedvesen
korholja mohóságáért.

Hetedik könyv:

Első

fejezet: Titkot kecskére
bízni veszedelmes dolog

1482

március elején járunk. Aloíse

de

Gondelaurier házában

gyülekeznek azon

nemesek lányai, akik a

trónörökös leendő

feleségének

kíséretébe

pályáznak. Itt

található az özvegy

lányának, Fleur de Lys-nek jegyese, Phoebus de

Châteaupers

is, akinek azonban már nem sok kedve fűlik a

házassághoz. Egyszer csak a

társaság tagjai észreveszik az

erkélyről a téren táncoló

Esmeraldát, s

felhívják magukhoz. Azonban mikor

közelebről is meglátják, a

lányok rögtön a

vetélytársat vélik felfedezni benne. A

cigánylány udvariasan viselkedik,

azonban titkát elárulja kecskéje,

mégpedig amikor a

szétszóródó kis

táblácskákon lévő betűkből

kirakja a Phoebus nevet.

Második

fejezet: Más a pap,

más a filozófus

Eközben

Claude Frolo is

megigézve figyelni Esmeralda Templom téri

táncát, s egy ismeretlent fedez fel

mellette. Mikor közelebb ér, Pierre Gringoire-t

ismeri fel benne, aki elmondja,

hogy éhbérért

mutatványosnak állt, s most mint

Esmeraldával, tulajdonképpeni

feleségével járja Párizs

utcáit.

Harmadik

fejezet: A harangok

Az

utolsó tanácskozás óta a

cigánylány kedvessége

Quasimodót is megérintette. Olyannyira, hogy hű

harangjai

iránti "szerelme" is csökkent. Sőt, egyszer, mikor

meglátja

Esmeraldát, még a harangozást is

abbahagyja.

Negyedik

fejezet: ANAGKH

(olvasd: ANÁGKÉ) (VÉGGZET)

[görögül])

Jehannak

elfogyott a pénze, ezért
arra vetemedik, hogy bátyjától
kérjen kölcsönt. Annak
cellájába lépve, őt
gondolataiba mélyedve találja. A főesperes
először nem kíván segíteni,
azonban
amikor lépteket hall közelgeni, gyorsan
elbűjtatja öccsét, s
hallgatásáért
erszényét ajánlja fel.

Ötödik

fejezet: Két fekete

ruhás férfi

Az

új vendég Jacques Charmolue,
az egyházi törvényszék
királyi ügyésze. A két
férfi rövid eszmecserét folytat
egy Marc Cenaine nevű ember boszorkányperéről, az
aranycsinálásról, illetve
Esmeralda elfogásáról.
Végül közösen
távoznak, hogy megtekintsék a templom
homlokzatának néhány
szoboralakját.

Hatodik

fejezet: Minő hatást

teszen hét káromkodás a szabad

ég alatt?

Jehan

is elhagyja a

Notre-Dame-ot, majd az utcán

barátjába, a folyamatosan

káromkodó Phoebus

kapitányba botlik. Rögtön megmutatja neki

zsákmányát, s a két

férfi

elhatározza, hogy az Éva almája nevű

kocsmában költik el azt. Duettjükre

azonban felfigyel a főesperes is, s elhatározza, hogy

titokban követi őket.

Útközben megtudja, hogy Phoebus-nek

randevúja lesz Esmeraldával este

hétkor a

Szajna-parton.

Hetedik

fejezet: A barátcsuhás

kísértet

A

két cimbora elhagyja az ivót. A

viszonylag józan Phoebus a tökrészeg

Jehant egy szemétdombra fektetve hagyja, s

egyedül folytatja útját. Azaz nem is

egyedül, mert a homályból egyszercsak

előbukkan Claude Frollo alakja, s

féltékenységében - hiszen

immár egyértelmű: ő

is szerelmes Esmeraldába - vérig sérti

a kapitányt. Az párbajt ajánl, de a

főesperes elutasítja. Végül a pap felajánlja, hogy megfizeti a katonatiszt szállásának árát, ha az hagyja, hogy elrejtőzzön a szobában, így meggyőződve arról, hogy amaz igazat mondott. Phoebus ebbe belemegy.

Nyolcadik

fejezet: Mire jó, ha az ablak a folyosóra nyílik
Minden a tervek szerint történik.
A két fiatal kettősében Esmeralda szerelmet vall a délceg kapitánynak, s utóbbinak sincs ellentétele a számára alkalmi - kapcsolat ellen. A lány előbb elutasítja, később azonban a férfi beleegyezésére elfogadja annak közeledését.
Ekkor viszont Claude Frollo előtör rejtekéből, törjével leszúrja Phoebus-t, majd elmenekül.

Nyolcadik könyv:

Első

fejezet: A száraz falevélle vált tallér
A Törvénypalotában Esmeralda ügyét tárgyalják, akit boszorkánysággal vádolnak, s azzal, hogy egy kísértettel szövetkezve megölte Phoebus de Châteaupers íjászkapitányt. A kíváncsi tömegben elvegyülve itt van Gringoire is, aki csak most tudja meg, hova tűnt rég látott felesége, aki azonban következetesen mindent tagad.

Második

fejezet: A száraz falevélle vált tallér (folytatás)
Ezért a vizsgálóbíró elrendeli a kínvallatást. Pierrat Torterue-nek nincs sok dolga a leánnyal, az ugyanis gyorsan átgondolja a helyzetet, s beletörődik sorsába: vagy halálra kínozzák, vagy bevallja azt, amit nem tett meg. Esmeralda ez utóbbit választja.

Harmadik

fejezet: A száraz falevélle vált tallér (befejezés)
Ítélethirdetés a palotában.
Jacques Charmolue ismerteti a rendeletet a nagyközönséggel, mely szerint Esmeraldát és kecskáját - akibe maga az ördög

költözött - bűnösnek
találták, s
mindkettejük számára a kiszabott
büntetés halál.

Negyedik
fejezet: Lasciate
ogni speranza (Dante) (Hagyjatok fel minden reménnyel!
[olaszul])
Az
ítélet
végrehajtásáig
Esmeraldát a Tournelle föld alatti
várbörtönébe
zárják, ahol hosszú napokat
és
heteket tölt egy sötét, nyirkos
és penészes cellában. Egy napon
azonban vendége
érkezik, dom Claude Frollo, aki feltárja előtte a
bűntény valódi
történetét és
saját elfojthatatlan érzelmeit iránta.
A cigánylány viszont elutasítja
szerelme
gyilkosának (ti. a főesperes halottnak
"nyilvánítja" Phoebus-t)
közeledését, s ezzel a
menekülési lehetőséget.

Ötödik
fejezet: Az anya
Egy
szép májusi reggelen
kivégzésre készülnek a Grève
téren. A Roland-torony lakója, Gudule
nővér megtudja, hogy egy cigánylányt
akasztanak fel, melynek ő kimondhatatlanul örül. Sőt,
öröme még inkább
fokozódik, mikor Claude Frollótól
megtudja, hogy az áldozat az általa
olyannyira gyűlölt Esmeralda lesz.

Hatodik
fejezet: Három
más-másféle
férfiszív
Phoebus
azonban nem halt meg.
Súlyos sérüléséből
felépült, majd egy időre Queue-en-Brie-be
helyezték.
Visszatérte után első dolga, hogy
újból meglátogassa
jegyesét, Fleur de Lys-t.
A Notre-Dame előtti téren nagy tömeg fogadja.
Megtudja, hogy egy cigánylány
követi meg itt az eklézsiát. Pontban
délben meg is jelenik a
halálraítélt,
akiben Esmeraldára ismer. A lány elmondja
beszédét, s csak utána veszi
észre
szerelmét, akit meglátva
újból visszatér belé az

élni akarás vágya. Viszont
mindez hiábavaló lenne, ha nem sietne a
segítségére Quasimodo, aki kiragadja
őt
a porkolábok közül, s a templom szent
és sérthetetlen, védelmet
nyújtó falai
közé cipeli, így
hálálva meg a pellengéren
érte tett korábbi jócselekedetet.

Kilencedik könyv:

Első
fejezet: Láz
Dom
Claude Frollo sajnálatos
módon Esmeralda csodával határos
megmenekülése előtt elhagyta a Notre-Dame-ot,
s így nem értelsülhetett
arról, hogy szerelme még él.
Ezért most őrjöngve rója
Párizs utcáit, gondolatai kavarnak a
fejében. Csak éjfélkor tér
vissza a
templomhoz, ahol találkozik a
cigánylánnyal, akit azonban a
sötétben
kísértetnek hisz.

Második
fejezet: Púpos,
félszemű, sánta
Quasimodo
eközben biztonságosan
elkvártélyozta Esmeraldát a
templomban, mely a középkorban asyllumnak,
menedékhelynek számított.
Saját vacsoráját és
saját ágát adta a lánynak,
aki
meghatottan vette ezt tudomásul. Előkerült Djali, a
kecske is, aki a nagy
kavarodásban ugyancsak elszökött a
porkoláboktól.

Harmadik
fejezet: Süket
A
harangozó másnap tudatja
Esmeraldával újabb
fogyatékoságát. Ennek
ellenére megérti, mit kérdez tőle a
lány, s elmagyarázza tettének
okát. Felajánlja
segítségét is neki: egy
sípot ad
Esmeraldának, melyet a cigánylánynak
csak meg kell fűjnie, ha bajban van.

Negyedik
fejezet: Homokkő és
kristály
Szegény
Quasimodo azonban bármit

is tesz, Esmeralda nem képes megbarátkozni a csúfságával. A cigánylány még mindig szerelmes Phoebus-be, s egy nap újból látni véli a közeli Gondelaurier-házba menet. Igaz és mély érzelmeit látva a harangozó felajánlja, hogy a templomba hívja a kapitányt. Kora délutántól hajnali egyig várja a ház előtt a tisztet, azonban amikor végre jön, az kerek perec elutasítja a találkát. Quasimodo meg se meri mondani Esmeraldának, hogy a kapitány látni se akarja.

Ötödik fejezet: A Vöröskapu kulcsa Idővel a főesperes is rájön, hogy Esmeralda valóban itt lakik a templomban. Szerelme még mindig ég iránta, így egyik éjszaka fel is keresi. Kéreti szép szóval, de a lány nem hajlik a közeledésre. Ekkor erőszakoskodni kezd vele, szegény lány végső elkeseredésében a sípért nyúl, s belefúj. Quasimodo törrel támad a betolakodóra, akiben azonban a holdvilág fényénél nevelőapjára ismer. Rögtön meghunyászkodik előtte, de még mielőtt Claude Frollo visszatámadhatna, Esmeralda megszerzi a fegyvert, s visszavonulásra kényszeríti a főesperest.

Tizedik könyv:

Első fejezet: Gringoire-nak számos jó ötlete támad a Bernát-rendiek utcájában Gringoire csodálkozó áhítattal járja Párizs utcáit, s figyeli az építészeti remekműveket. Egyszer csak Claude Frollo lép a háta mögé, s tájékoztatja a költőt Esmeralda helyzetéről. Arról érdeklődik, hogy menthetnék meg a lányt, mert három nap múlva érte jönnek, s véglegesen kivégzik. Szerencsére Gringoire-nak van egy ötlete.

Második fejezet: Állj be csavargónak! A templomba visszatérve öccse,

Jehan fogadja a főesperest. Szokás szerint pénzt kunyerálni jött. Bár először nem akar, bátyja végül - még egyszer utoljára - ad neki.

Harmadik

fejezet: Éljen az öröm!

A

Csodák Udvarának örömtanyájában javában folyik a tivornya, többek között immár itt találjuk a csavargónak állt Jehant is. A különösen erőteljes gyülekezésnek oka van: a tolvajok, diákok és cigányok - Gringoire közbenjárására - harcra készülnek, ki akarják szabadítani testvérüket, Esmeraldát az "igazságszolgáltatás" karmai közül. Pontban éjfélkor a sötét menet elindul a Notre-Dame felé.

Negyedik

fejezet: Az ügyetlen

jó barát

Quasimodo

aggódva látja a toronyból a Templom téren egyre növekvő hadat. Nem érti mi történik, azt hiszi (tk. jól), hogy el akarják rabolni Esmeraldát. Ezért mikor a csavargók az épülethez közelítenek, egymaga ádáz háborút indít ellenük. Gerendák, kövek repülnek, forró ólom folyik a székesegyház erkélyeiről, melynek eredményeképp halottak százai fekszenek a lépcsőkön. Látva a kudarcot, Jehan kerít egy létrát, melyen az ostromlók fel kívánnak mászni a falakra, de a harangozó visszalöki őket. A heves ütközetben többek közt megöli nevelőapja öccsét is. Egy idő után, azonban kénytelen belátni, nem képes tovább visszatartani a tömeget...

Ötödik

fejezet: Ahol Francia

Lajos önagysága imádkozni szokott

A

Bastille-ban XI. Lajos király és Olivier le Daim számadó vitatja meg az udvar éves költségeit. A szobában

található még Tristan l'Hermite
testőrparancsnok, valamint a flamand követek
közül Guillaume Rym és Jacques Coppenole
is. Jacques Coictier érkezik a hírral,
mely szerint a nép fellázadt a
Törvénytársa felügyelője ellen. A
király ezt
örömmel konstatálja, csak akkor komorodik
el, mikor kiderül, hogy az információ
téves, a tömeg a Notre-Dame-ot ostromolja. Azonnal
küldi a felmentő sereget.

Hatodik
fejezet: "Zsebre
a bicskát!"
Gringoire
- bár elfogták a király
emberei, de kibeszélte magát az
akasztás előtt - találkozik Claude
Frolloval,
akinek tökéletes terve van, hogy
szöktessék meg a nagy kavarodásban
Esmeraldát.

Hetedik
fejezet: Hajrá,
Châteaupers!
Újból
visszatérünk az ostromhoz.
Megérkezik a királyi lovasszázada - Phoebus de
Châteaupers vezérletével -,
és
háttámadja a csavargókat. Azok egy
ideig még harcolnak, de végül
fővezérüket,
Clopin Trouillefou eleste után fejvesztve
menekülnek. Quasimodo diadalittasan
rohan Esmeralda szállására, de a
cellát üresen találja.

Tizenegyedik könyv:

Első
fejezet: A kis cipő
Hogy
mi történt közben, most
megtudjuk. A küzdelem során egyszercsak Gringoire
és egy fekete csuhás alak
tűnik fel Esmeralda cellájában, s azt
ígérik neki, hogy megszöktetik.
Csónakon
kelnek át a Szajrán, majd Gringoire eltűnik a
kecskével, így a cigánylány
és
Claude Frollo - hiszen ő volt az - magukra maradnak. A főesperes
válaszút elé
állítja a lányt: vagy ő, vagy az
akasztófa. Esmeralda inkább utóbbi
mellett
dönt. Claude Frollo a tébolyult Gudule
nővérre bízta a lányt, amíg
hívja a
drabantokat. A várakozás közben azonban
Paquette az Esmeraldánál lévő
amuletről - mely gyermekkori kis cipőjét rejt - a

cigánylányban saját elveszett
gyermekére ismer. De már minden késő,
hiába próbálja bujtatni a
poroszlók elől,
Phoebus-t látva Esmeralda elárulja
magát. Mindkettejüket kivonszolják a
cellából, a dulakodás közben
pedig Gudule meghal.

Második

fejezet: "La
creatura bella bianco vestita" (Dante) (A szép,
fehér ruhás teremtés
[olaszul])

A

Notre-Dame tetejéről Claude
Frollo nézi kővé meredten Esmeralda GrÀve
téri akasztását. Időközben
háta mögé sompolyog Quasimodo, s
meglátva mi
történik, mindent megért.
Elkeseredésében letaszítja a
főesperest a korlátról,
aki - bár meg tud kapaszkodni, de mivel nevelt fia nem
segít neki - a kövezetre
hullva szörnyethal.

Harmadik

fejezet: Phoebus
házassága

Epilógus:

Claude Frollo teteme -
mivel boszorkánymesternek hitték - soha nem
került szentelt földbe. XI. Lajos a
következő évben meghalt. Gringoire, aki a viharos
éjszakán végül is megmentette
a kis kecskét, újból költőnek
állt, s hangzatos sikereket ért el
tragédiáival.
Phoebus de Châteaupers kapitányt nem
rázták meg a történetek,
ugyanis nemsokára
megnősült...

Negyedik

fejezet: Quasimodo

házassága

Epilógus:

Az akasztás utáni napon
Quasimodo is elhagyta a Notre-Dame-ot. Esmeralda holttestét
a sólyomhegyi
közsírboltba dobták, ide
követte szerelmét a szerencsétlen
sorsú harangozó is.
Mikor két év múlva
rátaláltak, csontváza
átölelve tartotta a
cigánylány földi
maradványait.